

Имате проблем с чешките си работодатели?

В началото на ноември присъствах на Конференция, посветена на проблемите, които срещат чужденците, решили да живеят и работят на територията на Чешката република. Лекторите бяха добре подготвени по материята, но за съжаление, представяха проблеми, които не касаят нашите сънародници, пък и изследванията им бяха основно теоретични, без реално приложение в живота на емигрантите. Едно от изказванията обаче, на госпожа Михаела Лимова от Центъра за интеграция на чужденците, ангажира интереса ми, защото предлагаше наистина практически решения на обикновени и все още често срещани житейски ситуации, а конкретните примери бяха свързани с историята на младо момиче-българка. Така у мен възникна идеята, че мога да се свържа с хората от този Център и да подготвим заедно полезни съвети, предназначени специално за българите и най-вече за новопристигналите наши сънародници. Благодарение на това сътрудничество се роди и настоящият материал, дано да Ви бъде полезен!

„Когато се касае за трудови условия на територията на държава-член на Европейския съюз, отношението към всички работещи трябва да бъде еднакво – без значение дали те са граждани на същата държава или на друга държава, член на ЕС. Това се отнася преди всичко до подбора на работници и служители; уволнения; заплати; реквалификация и професионално обучение. Граждани-те на държава-член на Европейския съюз, които работят в друга членска държава, имат право на еднакви социални и данъчни преференции, на еднакви условия на живот и труд, както гражданите на съответната държава, т.е. във всички случаи, касаещи трудово-социалните взаимоотношения, те са равноправни“.

Едно от четирите основни свободи на гражданите на Европейския съюз е трудовата мобилност. Тя включва движение и пребиваване, право на влизане и пребиваване на членовете на семейството и право на работа в друга държава-член на ЕС. Резултат от упражняването на това право е присъствието на много българи на те-

риторията на чешката държава, които се трудят при чешки работодатели.

Тъй като България е член на ЕС, според съответните договори и директиви, на всички български работници трябва да се гарантира равноправно отношение – това означава, че наемането им, заплащането, условията на труд не следва да се отличават от тези на останалите работници – местни или от други членски държави. Факт е, че в Чехия има много солидни работодатели и много доволни работници, но, за съжаление, случва се и обратното. Съществуват фирми, които се възползват от незнаенето на езика и на чешките закони, от различната среда на живот и работа и злоупотребяват с труда на чужденците, нарушавайки Кодекса на труда. Не са малко и случаите с т.нар. „агентури“, с чешки или пък с български собственици, които, възползвайки се от тежката икономическа ситуация, привличат работници от България със съблазнителни обещания за работа и високи заплати, в повечето случаи твърде далече от реалната действителност. Затова е полезно човек добре да премисли и проучи въпросната фирма, преди да се впусне в авантюра, воде-

ща неизвестно накъде.

Всички емигранти, които са се срещали с подобни случаи на нарушаване правата на работниците или самите те са обект на подобна дискриминация, могат да се обърнат към Центъра за интеграция на чужденците. В него ще получат съвет по въпросите, които ги вълнуват – какво да правят ако: не се спазват работните договори, не се заплаща заработеното трудово възнаграждение, подложени са на заплахи, глоби; имат много извънредни часове, които не се заплащат, принуждавани са да ползват неплатен отпуск вместо платен, установили са, че не са им приведени здравните и социалните осигуровки; обект са на дискриминация.

Всички трудово-правни консултации са безплатни, а в техните рамки работниците от България могат още да научат какви права и задължения имат и как да отстояват това, което им се полага по закон. И още нещо много важно – Центърът разполага с преводач от и на български език, но е необходимо предварително записване!

ЦИС предлага своите служби не само в Прага, но и в Колин, Млада Болеслав, Кладно, Либерец, както и на терен (т.е. – на място). ♦

**Poradenství je realizováno v rámci projektu Zapoj se!
Programy pro zapojení migrantů a české majority,
podpořené grantem z Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci EHP fondů.**

Знаете ли, че...

... Като български граждани можете временно (přechodně) да пребивавате на територията на Чешката република, без да е необходимо някакво специално разрешение? Достатъчни са само паспорт или лична карта.

... Единственото Ви законово задължение е т.нар. задължение за регистрация и то в случай, че предполаганото Ви пребиваване на територията на ЧР ще бъде по-дълго от 30 дни. В този случай в срок до 30 дни от стъпването си на чешка територия трябва да се регистрирате в полицията за чужденци (cizinecká policie) според местоживеенето си.

... Ако смятате да живеете на територията на ЧР повече от 3 месеца, имате право да подадете молба за издаване на документ-потвърждение за временно пребиваване? Подобен документ ще улесни редица аспекти на живота Ви в ЧР – одобряване на ипотека, здравно, социално подпомагане и др.

... Ваше задължение е да обявите в срок промяната на фамилията си, на данни в паспорта Ви, както и промяна на данните в документа, издаден Ви от чешките власти за пребиваване на чешка територия?

centrum
pro integraci
cizinců

Центърът за интеграция на чужденци (CIC) е неправителствена организация с нестопанска цел, създадена през 2003 г. Целта ѝ е да помага на чужденците при интеграцията им в чешкото общество. CIC е насочена към предоставяне на социална помощ и образователни програми, както в съответния Център, така и на терен, предназначени за чужденци, които са се установили на чешка територия за по-дълго време или за постоянно. CIC развива дейност във всички области на Чешката република, както и в област Височина. Организацията има разрешително за извършване на социални дейности според съответния чешки закон, акредитирана е и според Закона за доброволческите служби. Сред основните дейности на CIC са: трудово-правни и социални съвети за емигрантите, развитие на програми, насочени към плавното стъпване на емигрантите на пазара на труда, реализация на курсове по чешки език за чужденци, включително прилагане на нови и прогресивни методи за обучение, като и редица други инициативи.

Kubelíkova 55, Praha 3,
tel. 222 360 452,
email: info@cicpraha.org, www.cicpraha.org

**fond
pro NNO**

NROOS
Nadace rozvoje občanské společnosti

nadace
partnerství
| LIDÉ A PŘÍRODA

ICELAND
LIECHTENSTEIN
NORWAY
**eea
grants**

За записване и повече информация
можете да се обърнете към Г-жа Радосвета Костова:
тел. **731 230 002**
e-mail: r.kostova@seznam.cz

Ако обичате музиката,
ако държите на българските си корени,
ако имате желание да се изявявате пред публика
и искате да изживеете незабравими емоции
с нейните аплодисменти,
то настоящето предложение е точно за Вас!
Българският културно-просветен клуб, гр. Прага
набира желаещи, жени и мъже, за създаване
на представителен хор на българите.

